

Obecní zastupitele budou v Česku volit i občané EU. Kandidovat jako členové stran či politických hnutí ale stále nesmějí

19.9.2022 - | Veřejný ochránce práv

Veřejný ochránce práv na omezení volebního práva občanů EU zaručeného přímo právem Evropské unie upozorňoval již od roku 2014.

Argumentaci ochránkyně Anny Šabatové daly v roce 2014 za pravdu i správní soudy. Ministerstvo vnitra od té doby občanům Evropské unie umožňovalo volit alespoň prostřednictvím svého metodického pokynu. Systémovou změnu přinesla až úprava volebního zákona v březnu 2019, na základě níž jdou unijní občané k obecním volbám letos poprvé.

Voliči z jiných států EU musí obecní úřad v místě svého registrovaného bydliště požádat o zapsání do dodatku stálého seznamu voličů. Kromě svého občanství při tom prokáží, že jsou držiteli potvrzení o přechodném pobytu nebo povolení k trvalému pobytu na území České republiky, a že jsou přihlášení k pobytu v dané obci.

O tento zápis do dodatku stálého seznamu voličů musí volič zažádat ve lhůtě nejpozději dva dny přede dnem voleb (**tedy nejpozději do středy 21. září**) do 16.00 hodin.

Unijní předpisy zaručují občanům EU s přechodným či trvalým pobytem v obecních volbách také pasivní volební právo (tedy právo být volen). Toto právo však zatím české zákony nadále omezují, když unijním občanům umožňují kandidovat pouze jako nestraníci (nezávislí kandidáti), ale nikoli jako členové politických stran či politických hnutí. To v praxi zásadně snižuje jejich šanci na úspěch.

Na tento problém ombudsman také dlouhodobě upozorňuje. Podle zákona o sdružování v politických stranách a politických hnutích totiž mohou být jejich **členy pouze občané České republiky**. „*To považuji za rozporné s unijním právem. Moje argumentace v této věci našla podporu ve stanovisku Evropské komise, která se dne 9. června 2021 po několika letech vedení předběžného řízení rozhodla podat proti České republice žalobu k Soudnímu dvoru EU,*“ připomenul ombudsman v nedávném bilančním dopise ministrovi vnitra.

https://www.ochrance.cz/aktualne/obecni_zastupitele_budou_v_cesku_volit_i_obcane_eu_kandidovat_jako_clenove_stran_ci_politickych_hnuti_ale_stale_nesmeji